

هشتگ زیاد، تغییر رفتار کم

جامعه‌پدیا

سجاولش آقاخان، استاد دانشکده محیط‌زیست و فعال محیط‌زیست معتقد است تداوم زیاله‌ریزی در طبیعت، با وجود بیش از یک‌دهه فعالیت کمپین‌ها و هشتگ‌های «زیاله‌تریزیم»، نشان می‌دهد که صرفاً نمی‌توان به اثرگذاری پوشش‌های مجازی دل بست. به گفته او یکی از آسیب‌های امروز کنشگری اجتماعی این است که رفتار واقعی جای خود را به «کنش مجازی» داده است؛ یعنی لایک، کامنت، بازنشر و هشتگ جای مشارکت عملی را گرفته‌اند. او می‌گوید پوشش‌های محیط‌زیستی ظرفیت بالایی برای اطلاع‌رسانی دارند، اما یک سؤال اساسی همچنان باقی است: این همه هشتگ چقدر توانسته رفتار مردم را در طبیعت تغییر دهد؟

این استاد دانشگاه با اشاره به تفاوت میان اطلاع‌رسانی و آگاهی‌سازی می‌گوید که آگاهی‌سازی باید در نهایت به رفتار منجر شود. به تعبیر او ممکن است یک شهروند هشتگ زیاله‌تریزیم را لایک کند و برای دوستانش بفرستد، اما چند ساعت بعد، هنگام سفر، شیشه خودرو را پایین بکشد و زیاله‌اش را در طبیعت رها کند. در این شرایط پوشش در فضای مجازی موفق بوده، اما در دنیای واقعی شکست خورده است.

از نگاه این فعال محیط‌زیست، حلقه مفقوده بسیاری از پوشش‌های مجازی پیوست عملی آنهاست: «اگر قرار است کمپینی برای نریختن زیاله راه بیفتد، باید مردم را از مرحله دیدن و پسندیدن محتوا به مرحله عمل برساند؛ مشارکت در پاکسازی، مسئولیت‌پذیری در سفر و مهم‌تر از همه، تغییر یک عادت روزمره.» او البته معتقد است نمی‌توان پوشش‌های مجازی را بی‌فایده دانست؛ چراکه همین کمپین‌ها می‌توانند توجه جامعه را به محیط‌زیست جلب کنند، اما معتقد است که موفقیت یک پوشش را نباید با تعداد لایک و بازدید سنجید؛ معیار اصلی تغییری است که بعد از خاموش‌شدن صفحه موبایل در رفتار آدم‌ها اتفاق می‌افتد.

وقتی هشتگ دستکش به دست می‌خواهد

اصل و شرح

در سال ۱۳۹۷، ##به احترام زمین به یکی از عنوان‌هایی تبدیل شد که هم‌زمان با سفرهای تابستانی برای جلب توجه مردم به مسئله

اجتماعی مثل امروز گسترده نبودند، اما پیام ساده بود: طبیعت جای زیاله نیست. گروه‌های مردمی به جای اینکه فقط درباره آلودگی طبیعت حرف بزنند، دستکش و کیسه به دست گرفتند و راهی مناطق آلوده شدند. گزارش‌های همان سال از برنامه‌های پاکسازی در مناطق مختلف، از جمله مازندران، حکایت داشت.

سال تقریباً همه می‌دانند بطری پلاستیکی، ظرف غذا و کیسه زیاله جایشان وسط جنگل و ساحل نیست. مسئله این است که دانستن همیشه به انجام‌دادن منجر نمی‌شود. برای همین است که هنوز عده‌ای در فضای مجازی زیر تصاویر طبیعت پاک از حفظ محیط‌زیست می‌نویسند، اما در دنیای واقعی، بعد از تمام‌شدن پیک‌نیک، بخشی از وسایل‌شان را همان‌جا، جامی می‌گذارند. عده‌ای هشتگ می‌زنند و عده‌ای دیگر باید زیاله‌ها پششان را جمع کنند. از سال ۱۳۹۱ تا امروز پیام بارها تکرار شده است؛ با شعارهای مختلف، با چهره‌های مختلف و در شبکه‌های اجتماعی مختلف، اما شاید حالا وقت آن باشد که موفقیت این پوشش‌ها را نه با تعداد هشتگ‌ها و بازنشرها بلکه با یک سؤال ساده بسنجیم: چند نفر بعد از پایان سفر زیاله‌شان را واقعاً با خودشان برمی‌گردانند؟ چون هشتگ را می‌شود روی صفحه نوشت؛ اما پاسخ واقعی جایی روی زمین و میان همان بطری‌ها و کیسه‌های پلاستیکی دیده می‌شود.

سر شهری مانند تهران می‌آورد: «اگر بزرگ‌ترین بمب اتمی ساخت بشر در مرکز تهران منفجر شود، در محدوده ۷ کیلومتری، همه چیز تبخیر خواهد شد و از مناطقی همچون امیرآباد و فاطمی چیزی باقی نمی‌ماند.»

آن موجب شد که بسیاری در شبکه‌های اجتماعی، این رسانه و مجری برنامه را به تندترین لحن مورد انتقاد قرار دهند. مجری در توضیح گزارش خود با آرامشی در کلام به مخاطب توضیح می‌دهد که هر نوع بمب اتم، چه بلایی

در روزهای اخیر یک گزارش ویدئویی از اینترنشنال که در آن مجری با آرامش خیال به شبیه‌سازی انفجارهای اتمی در ایعداد تهران می‌پردازد، سروصدای بسیاری به پا کرد. هرچند از انتشار این ویدئو چند ماه می‌گذرد، وایرال‌شدن

شبیه‌سازی انفجار اتمی با تهران!

شواهد جهانی علیه آمریکا

رسانه‌های معتبر جهانی با راستی آزمایی ویدئوهای حمله به عروسی سیریک، آمریکا را به عنوان عامل جنایت معرفی کردند

تکراری همچون نزدیکی محل عروسی با دکل‌های مخابراتی، مسیر خوشنوبی را برای دشمن فراهم کنند اما این حنادیگر رنگی ندارد. درست در زمانی که برخی کاربران با هویت نامشخص در شبکه اجتماعی ایکس در حال ثبت نظر بودند تا هرگونه احتمال دست داشتن موشک‌های آمریکایی در این حمله را رد کنند، رسانه‌هایی در سراسر جهان دست به انتشار گزارش‌هایی مستند زدند که

نیویورک تایمز: بقایا با تسلیحات آمریکایی تطابق دارد

نیویورک تایمز نیز با بررسی تصاویر و ویدئوهای صحنه حمله و روایت ساکنان و مقام‌های محلی، حمله را در چارچوب عملیات نظامی آمریکا بررسی کرده است.

تروپ پول، تحلیلگر سرویس تحقیقات تسلیحاتی در این روزنامه، تأکید کرد که بقایای سلاح مشاهده شده در تصاویر پس از حمله، با اجزای یک بمب هدایت‌شونده مطابقت دارد که توسط فرماندهی مرکزی آمریکا استفاده می‌شود و در زرادخانه نیروهای ایرانی موجود نیست.

این گزارش در کنار یافته‌های رویترز، اهمیت بقایای سلاح در محل حادثه را برجسته می‌کند؛ زیرا بحث دیگر تنها درباره محل اصابت نیست، بلکه درباره ماهیت مهماتی است که در محل پیدا شده است.

آسوشیتدپرس: ردیای مهمات هدایت‌شونده آمریکایی

آسوشیتدپرس نیز بقایای مهمات مشاهده‌شده در تصاویر را بررسی کرده و به تحلیل‌های جنسن جونز، مدیر مرکز خدمات پژوهش‌های تسلیحاتی، استناد کرده است.

جنسن جونز در بررسی اولیه، قطعات را متعلق به موشک کروزر آمریکایی SLAM-ER تشخیص داده بود، اما پس از مشاهده تصاویر بیشتر، احتمال داد که قطعات متعلق به مهمات هدایت‌شونده JSOW باشد.

نکته مهم اینجاست که تغییر نظر کارشناس درباره نوع دقیق سلاح، به معنای تغییر در ارزیابی درباره منشأ آمریکایی آن نیست؛ بلکه نشان می‌دهد با انتشار تصاویر بیشتر، شناسایی دقیق مدل مهمات در حال اصلاح بوده است.

رویترز: اصابت مستقیم بود

رویترز برای بررسی حادثه به سراغ تصاویر و ویدئوهای ثبت‌شده از محل و ۴ کارشناس تسلیحات رفته است. جمع‌بندی این کارشناسان این است که الگوی تخریب ساختمان بیشتر با اصابت مستقیم یک مهمات به سقف سازگار است تا خسارت ثانویه ناشی از برخورد یا کمانه کردن مهمات از هدفی دیگر. ۳۰۰۰ نفر از کارشناسان نیز مهمات را به احتمال زیاد آمریکایی دانسته‌اند.

گرت کولت، سررتیب بازتنیست، ارتش بریتانیا و متخصص مهندسی مواد منفجره، آثار موجود را بیشتر متعلق با یک مهمات ۵۰۰ پوندی پر تاب‌شده از هوا دانسته است تا یک موشک پدافند هوایی ایران.

تروپ بال، متخصص پیشین خنثی‌سازی مهمات ارتش آمریکا نیز گفته است آثار موجود نشان می‌دهد مهمات در تماس با سقف ساختمان یا در دست بالایی آن منفجر شده است. به گفته او خسارت مشاهده‌شده نمی‌تواند ناشی از ترکش‌های حمله به برج ارتباطی نزدیک محل عروسی باشد.

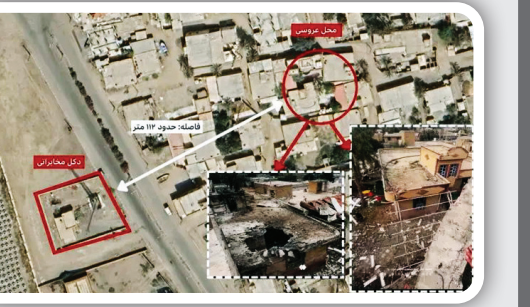
سپاستین شوته، استاد پژوهشی مؤسسه تحقیقات صلح اسلو نیز پس از بررسی تصاویر، سوراخ ایجادشده در سقف ساختمان را با فرضیه کمانه کردن مهمات از برج مخابراتی سازگار ندانسته است.

به این ترتیب، یکی از مهم‌ترین بایه‌های روایت مخالفان اصابت مستقیم، یعنی اینکه مهمات ابتدا به دکل برخورد کرده و سپس ترکش یا قطعات آن به محل برگزاری عروسی رسیده، از سوی این کارشناس رد شده است.

بی‌بی‌سی: آمریکا از موشک استفاده کرد

بخش راستی آزمایی بی‌بی‌سی فارسی با بررسی ویدئوهای منتشرشده، تصاویر دوربین‌های مدار بسته و تعیین دقیق موقعیت محل حادثه، به فاصله حدود ۱۲ متری دکل مخابراتی تا خانه‌ای که مراسم عروسی در آن برگزار می‌شد، اشاره کرده است. بررسی تصاویر همچنین نشان می‌دهد چند خانه دیگر در اطراف محل نیز آسیب دیده‌اند. این یافته‌ها در شرایطی اهمیت پیدا می‌کند که تلاش‌هایی برای نسبت‌دادن خسارت خانه محل عروسی به ترکش‌های ناشی از حمله به دکل مخابراتی مطرح شده است.

بی‌بی‌سی در گزارش تأکید دارد: «در نسخه پیشین ویدئو، تحلیل‌هایی از «ن. آر. جنسن - جونز» و «تروپ بال» ارائه شده بود که براساس آنها، قطعات نمایش‌داده‌شده در رسانه‌های ایران به یک مهمات آمریکایی، یعنی موشک هوا به زمین اسلم-ای آر نسبت داده می‌شد. با این حال، پس از بررسی دقیق‌تر تصاویر، این کارشناسان احتمال می‌دهند که این قطعات متعلق به سلاح آمریکایی دیگری به نام جی‌اس‌اودلیو باشد؛ هرچند احتمال اینکه این سلاح اسلم-ای آر باشد نیز همچنان وجود دارد.»

گفت‌وگوی «مقدس» با آیات

مکت

وقتی پرسشی درباره یک موضوع قرآنی داریم، معمولاً مسیرمان از جست‌وجوی یک واژه در قرآن یا مراجعه به یک تفسیر آغاز می‌شود اما اگر قرار باشد به جای جست‌وجوی صرف واژه‌ها، درباره مفاهیم و موضوعات قرآن گفت‌وگو کنیم، چه؟ به همت علاقه‌مندان به تفسیر قرآن، یک سامانه قرآن‌پژوهی مبتنی بر هوش مصنوعی دست به کار شد که به کاربر اجازه می‌دهد در کنار مطالعه آیات، ترجمه و تفاسیر، درباره مفاهیم قرآنی پرسش کند و براساس منابع مشخص تفسیری، پاسخ بگیرد؛ در دست مانند اینکه در حال گفت‌وگو با یک متخصص قرآن‌پژوه است.

احمد فراز مند، مسئول فناوری اطلاعات مؤسسه قرآنی طلیه نور مارلیک، از شکل‌گیری این ایده می‌گوید: سامانه‌ای که به گفته او، قرار نیست صرفاً یک «چت‌بات» باشد، بلکه می‌خواهد ابزارهای مختلفی را کنار قرآن قرار دهد تا مسیر پژوهش و مطالعه کاربر، به تدریج شکل بگیرد و قابل پیگیری باشد.

فراز مند درباره ایده اصلی این سامانه توضیح می‌دهد: «این برنامه برای قرآن‌پژوهی طراحی شده و در کنار آن یک سری قابلیت‌ها قرار داده‌ایم که استفاده از قرآن و پژوهش درباره آیات را کاربردی‌تر کند.»

یکی از ویژگی‌های سامانه، ثبت و دسته‌بندی آیاتی است که کاربر در جریان مطالعات خود با آنها مواجه می‌شود. به این ترتیب، کاربر در طول زمان می‌تواند مجموعه‌ای از آیات مرتبط با پرسش‌ها و دغدغه‌های خود را داشته باشد؛ مجموعه‌ای که به مرور تبدیل به نوعی پرونده شخصی از مطالعات قرآنی او می‌شود.

در کنار این قابلیت، بخشی با عنوان «چت‌پلاس» نیز در نظر گرفته شده است؛ فضای که موضوعات مختلف در آن دسته‌بندی شده‌اند و کاربر می‌تواند براساس موضوعاتی مانند مسائل اجتماعی، فلسفه، هستی‌شناسی، عرفان و خودسازی، مسیر مطالعه خود را دنبال کند.